

ולא יישמע קולם של שלומי אמוני ישראל, המענה הוא פשוט: לזה אין צורך בויכוחים ופגישות, ובפרט פגישות עם כאלו שספק אם מותר על פי דין תורתנו להסתכל בפניהם; כי אם לערוך הרצאות, או בסגנון שלומי אמוני ישראל לדבר בעיקרי אמונתנו יסודותי ופרטי ולבארם באר היטב ובתוקף המתאים לתורתנו, שהיא תורת אמת ותורת חיים, ושלא ליבוש מפני המלעיגים (עייין טור ושו"ע או"ח ריש סי' א'), ודברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם, אלא שלא יבלבלו את השומע בהקדמות בלתי נכונות אפילו על מנת להפריכן.

ויהי רצון שינצל כשרונותיו וידיעותיו וכו' באופן הטוב האמיתי, טוב לשמים וטוב לבריות גם יחד, חדור אור וחיות חסידותיים, שנק' עץ החיים שאין שם קשיא מסטרא דרע ח"ו (עייין אגה"ק סי' כו), ניצול כחותיו במילואם ומתוך שמחה וטוב לב.

בברכה להצלחה ולבשורות טובות בכל האמור

מ. שניאורסאהן

נ.ב. כיון שבשבוע הבע"ל יבוא לביקור באה"ק ת"ו הפרופסור זאב שי גרין, מה טוב אם יפגשו וישוחחו, ואולי גם נכון שישתתף בשיעור להמדענים שכת"ר נותן. ויוכל להתקשר עם הד"ר גרין על ידי הרש"י שי ז"ו שידע כתובתו.



שטפן אס מותר... להסתכל בפניהם: דאסור להסתכל בפני רשע — ש"ך חו"מ הל' דיינים סימן י"ז סק"ג.

ודברים... פעולתם: ראה ס' הישר לר"ת שי"ג. הובא בשל"ה שער האותיות אות ל (סט, א). טוב לשמים וטוב לבריות: קידושין מ, א. כיון כו': ראה גם אג"ק חכ"ו אגרת ט'תתסג. הפרופסור זאב גרין: ראה גם אג"ק חכ"ד ע' פז.

לזכות

הילדה חנה שתחי

ליום הולדתה ראש חודש ניסן ה'תשפ"ו

ולזכות אחי ואחותה

מנחם מענדל ועלקא שיחיו

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' שניאור זלמן וזוגתו מרת ביילא שיחיו ברוק

ולזכות זקניהם שיחיו

לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוק"לה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש



ש"פ שמיני, מבה"ח אייר, ה'תשל"ז

חלק ב — יוצא לאור לש"פ תזריע-מצורע, ב' דר"ח אייר, ה'תשפ"ו



יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

שבעים ושש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

שהוא עובר על לאו מפורש מן התורה (רמב"ם* הלי ע"ז, פ"ב, ה"ב), הרי כפי שראיתי ונוכחתי – עסק זה בספרים ובהעניינים וכו' מביאה את הרוב לבלבול הדיעות, ועד שמתוך העדר הידיעה באים לדיעות כוזבות ונפסדות ועד לדיעות של היפך האמונה, ולא חלי ולא מרגיש שלא רק שסר מן הדרך, אלא וסרתם ועבדתם וגו'.

הכתוב לעיל בתקפו הוא אפילו באם היתה תועלת מפגישות וויכוחים אלו, על אכו"כ שעד עתה לא ראיתי ולא מצאתי אף אחד או אחת שנתקרו עי"ז יותר לענייני יהדות תורתנו ומצוותי, ועי"ש ברמב"ם ה"ג.

בודאי לדכוותי למותר להדגיש, אשר כיון שהמדובר הוא בנוגע לענין דאורייתא, ומהג' דברים דיהרג ואל יעבור וכו', אפילו באם רק הי' אביזרייהו וספק וכו' הרי זה לחומרא, על אכו"כ שראו במוחש תוצאות הפגישות שעברו – ויצאו מגדר ספק.

להקל על כתי"ר העדר ההשתתפות בהאמור, להוי ידוע, ובודאי גם בלאו הכי ידוע, שלמרות כל ההצהרות שאין כוונת הפגישות להסטה וכו', המציאות היא דוקא להיפך, אשר רובם של המארגנים פגישות אלו אין מטרתם למצוא האמת, כ"א כוונות צדדיות ולפעמים גם הפכיות לאמת, אלא שאין לדבר ולהאריך בנקודה שאינה במעלתן של ישראל.

המורס מכל האמור, שבאם רק ביכלתו – זכותו וחובתו למנוע גם אחרים מהשתתפות בפגישות אלו, ופשיטא בנוגע לעצמו. ומה טוב לבטל פגישות האמורות בכלל, ותבוא עליו ברכה וזכות הרבים תלוי בו. וכנ"ל זהו ענין הנוגע בעקרי האמונה.

מהני"ל מובן ג"כ יחסי בנוגע להשתתפות במכתבי-עתים וירחונים שמטרתן עניינים או פגישות כהני"ל.

ולקושיא הידועה, מה יעשו נבוכי דורנו באם ישמעו רק טענות עובדי ע"ז

(* וזה שהרמב"ם קרא בספריהם כו' – ראה בצפעי"נ שם. ולפענ"ד הוא מפני שלמד (רק) להורות (ורק לימוד מאדם אסור בעי"ז אפילו להורות (מפני שמסית כו') – שבת עה, א. ועכ"ל כן שלא יקשה מאבות (פ"ב, מ"ד) ודע כו' ומוזה דקרא (שופטים יח ט"ז) מתחיל בעי"ז (מעביר בנו גו').

וכבר העיר בתו"ת עה"ת שהרמב"ם לא הביא בידו להיתר דלהורות כו'.

וזה שהרמב"ם קרא בספריהם כו' – ראה בצפעי"נ שם: ראה גם אג"ק ח"ג אגרת תקטז (ע' קצא).

וסרתם ועבדתם וגו': עקב יא, טז. וראה צוואת הריב"ש (קה"ת, תשנ"ח) סימן עו, ובהנסמן בהערות וצייונים שם (ע' קנז).

ומוג' דברים דיהרג ואל יעבור: סנהדרין עד, א. רמב"ם הלי יסוה"ת פ"ה ה"ב.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ תזריע-מצורע בדר"ח אייר הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק שני מהתוועדות ש"פ שמיני, מבה"ח אייר ה'תשל"ז – הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל לש"פ שמיני, וחלק שלישי ואחרון י"ל אי"ה לש"פ אחרי-קדושים).

*

בתור הוספה – מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכנינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

אסחה"פ, ה'תשפ"ו
שבעים ושש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2026 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5786 • 2026

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחי

הוספה

בי"ה, כ"ד אדר א', ה'תש"ל
ברוקלין, נ.י.

הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצי"צ
הרב עדין שי שטינזלץ

שלום וברכה!

ת"ח על הדו"ח — אף כי בקיצור נמרץ — ממסירת הפ"ש בר"פ ממני ומביקורו כאן בכלל. ובטח במשך הזמן יודיע ממסירת ספר מאמריו של הצי"צ ואודות החלטת הסופית בנוגע לימודי החוג — בעתיד, כיון שהי' לכת"ר איזו חששות וספיקות בזה.

לשאלתו אודות ההשתתפות בויכוח או בחילופי דברים בנוגע לנצרות וכו', הנה בהביא בחשבון בלבול המוחות וטשטוש המבהיל של כל הערכים בתקופתנו זו, דעתי בשלילה מוחלטת.

ונימוקי עמי, שאפילו את"ל שהשתתפותו הוא בפגישה זו אין בה חשש כלל מאיזה צד וענין שיהי', הרי בכל כגון דא אין נוגע כל כך כוונת המשתתפים בהפגישה, ועל אכוי"כ שאין נוגע כוונת המרצה, כי אם — הבנת הציבור (כולל לא רק הנוכחים בהפגישה, כי אם גם הציבור שישמע אודות הפגישה) ותגובתו מנדית, שהיא (וכפי שראו בפועל גם בארה"ב, וסדנא דארעא חד הוא), שכדאי ונכון לסדר פגישות כאלו, ובלי דניאל יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים גוי' (מבלי לשים לב כלל וכלל להמשך הכתוב והרשיעו רשעים ולא יבינו כל רשעים והמשכילים יבינו, ודי"ל).

ותוצאה מידית מזה תהי' שכל או"א יחשוב שראוי הוא לאותה איצטלא להתבונן בעניינים כאלה ולדון בהם וגם להחליט. כ"ז הרי פתח פתוח הוא, ולא רק פתח אלא פירצה גדולה, פירצה תרתי משמע. ונוסף ע"ז העוסק בעניינים אלה

נדפסה באג"ק חכ"ו אגרת ט'תתסב — מהעתק המזכירות, והושלמה ע"פ צילום האגרת. הרב עדין שטינזלץ: אגרות נוספות אליו — אג"ק חל"ד אגרת יב'תריז, ובהנמנן בהערות שם.

ממסירת הפ"ש: ראה גם אג"ק חכ"ו אגרת ט'תתכז, ובהנמנן בהערות שם.

בר"פ: = בראשי-פרקים.

ההשתתפות בוויכוח כו': ראה בזה גם אג"ק שם אגרת ט'תשצו. וראה גם תו"מ ח"ב ע' 233. וש"נ.

וסדנא דארעא חד הוא: קידושין כז, ב. וש"נ.
ובל' דניאל: יב, יו"ד.

יא. נוסף על כללות הענין של שבת מברכים חודש אייר שישנו בכל שנה, יש גם שינויים משנה לשנה בנוגע לקביעות בימי החודש, וכמדובר כמ"פ שגם מזה צ"ל הוראה בעבודת ה'.

ובכן: הקביעות של שבת מברכים אייר בשנה זו היא בכ"ח ניסן. וכאשר מסתכלים בספרים שמלקטים המאורעות שאירעו בכל יום מימות השנה, רואים שבכ"ח ניסן אירעו שני דברים⁸⁷:

הענין הראשון הוא — שבו נפלה חומת יריחו (שהיתה מנעולה של ארץ ישראל⁸⁸), כמסופר בתנ"ך⁸⁹ שאנשי המלחמה נצטוו להקיף את העיר עם הכהנים שישאו את ארון ברית ה' במשך שבעה ימים, "ויהי ביום השביעי גו' ותפול החומה תחתיו", ואיתא בסדר עולם⁹⁰ "רכי יוסי אומר יום שבת הי'", וכיון שהתחלת סיבוב החומה הי' "אחר הפסח, בכ"ב בניסן", נמצא שיום השביעי (יום השבת) הי' כ"ח ניסן⁹¹.

[ולמעשה (בהמשך להמדובר לעיל⁹² בענין הפלוגתא אם קרבן פסח דוחה שבת) שלפי זה נמצא שגם ערב פסח חל בשנה ההיא בשבת. וכמו שהקשו באחרונים⁹³ איך תתכן מחלוקת אם קרבן פסח דוחה שבת או לא, והרי מצינו שהקרבן פסח גלגל היתה בשבת, כנ"ל שערב פסח חל אז בשבת, וכתב⁹⁴ "ויחננו בני ישראל בגלגל ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחודש גו'".

והתירוץ בזה⁹⁵ (ע"ד המדובר בארוכה לעיל⁹⁶ בביאור הטעם שאין מביאים רא' מפסח שעשו ישראל במדבר, שגם הוא נעשה בשבת) — שענין זה (אם פסח גלגל נעשה בשבת) שנוי במחלוקת:

האמור לעיל שבאותה שנה חל ערב פסח בשבת — הוא לפי שיטת הסדר עולם, שהיא שיטת ר' יוסי (כידוע⁹⁷ שסתם סדר עולם ר' יוסי, ובפרט בנדו"ד שבפירוש נאמר "ר' יוסי אומר"); וישנה שיטה אחרת

(87) ראה בס' "דבר יום ביומו" — כ"ח ניסן י"א ניסן סט"ז ואילך (לעיל ע' ניסן).

(88) ראה תנחומא בהעלותך יו"ד. (לעיל ע' ...).

(89) יהושע ו, טו. ועוד. ס"ג. וש"נ. (93) ראה תו"ש בא כרך י"א מילואים

(94) שם ה, יו"ד.

(95) ראה גם לקו"ש הנ"ל (ס"ו) הערה 26.

(96) שיחת אחש"פ הנ"ל סל"ז.

(97) יבמות פב, ב. נדה מו, ב ובפרש"י. ע' 99 ואילך.

(הובאה בסדר הדורות⁹⁸), שר"ח ניסן הי' אז ביום שני בשבוע, וא"כ ערב פסח חל בחול.

וכיון שיש מחלוקת בדבר, הרי אין הוכחה משם שקרבן פסח דוחה שבת, ולכן יכלו לחלוק בזה הלל ובני בתירא, וכן ר' יאשי' ור' יונתן.

ומה שדורש הסברה הוא — איך תתכן מחלוקת אם הקרבת פסח מדבר (ועד"ז פסח גלגל) היתה בשבת, והרי ידוע הכלל⁹⁹ שלא תתכן מחלוקת במציאות (אלא שזהו ענין צדדי שאינו נוגע לגוף השקו"ט, שהרי בפועל סו"ס יש בזה מחלוקת).

ובאמת מצינו עוד מחלוקות במציאות, כמו המחלוקת¹⁰⁰ בנוגע לזמן יצי"מ, ועד"ז בנוגע לזמן מתן-תורה, דאף שבגמרא¹⁰¹ אמרו "דכור"ע בשבת ניתנה תורה", הרי יש דעה¹⁰² שמ"ת הי' בערב שבת].

יב. ויש לבאר הענין דכיבוש יריחו בעבודת האדם:

ובהקדים מה שמבאר רבינו הזקן בלקו"ת¹⁰³ ש"יריחו" הוא מלשון ריח, שקשור עם משיח, שעליו נאמר¹⁰⁴ "והריחו בירת ה'", "דמורח ודאין"¹⁰⁵, והרי משיח הוא בחינת היחידה¹⁰⁶, שקשורה עם ענין התענוג¹⁰⁷.

וכמוכן גם ממ"ש הרמב"ם¹⁰⁸ שבימות המשיח יהיו "מעדנים מצויין כעפר", והיינו, שעניני תענוג יהיו אז בשפע ובריבוי.

ונוסף על ריבוי התענוג שיהי' אפילו בהתחלת ימות המשיח, הרי השלימות דימות המשיח היא "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"¹⁰⁹, שקשור עם בחי' רעוא דרעוין¹¹⁰, שזהו"ע תענוג הפשוט¹¹¹.

ונוסף לזה ישנו ענין החומה שמקיפה את יריחו, היינו, שמקיף ושומר את ענין התענוג, שזהו בחי' התענוג שבתענוג (שהרי בתענוג גופא יש חילוקי דרגות (אף שאין זה כמו ההתחלקות שבכחות פנימיים), כמו

98) ב"א תפ"ח (וראה עוד שם, שלשיתתו היום הראשון להקפת יריחו הי' ר"ח אייר, והיום השביעי הי' ז' אייר (ולא כ"ח ניסן).
99) ראה שד"ח כללים מערכת המ"ם כלל קסד.

105) סנהדרין צג, ב.
106) ראה רמ"ז לזח"ב מ, ב (מק"מ קמז, ב), ולזח"ג רס, ב (מק"מ קצ, ב). סה"מ תרצ"ט ע' 207. ועוד.
107) ראה סה"ש תשמ"ז ח"א ע' 6. התוועדות תשמ"ז ח"א ע' 117. וש"נ.
108) הלי' מלכים בסופן.
109) תמיד בסופה.
110) זח"ב פח, ב.
111) ראה המשך תרס"ו בסופו (ריש ע' תקמה [ע' תשיז]).

100) ראה שבת פז, ב ואילך.
101) שם פז, ב.
102) ראה הנסמן בלקו"ש חל"ג ע' 27.
103) ראה לקו"ת שלח נ, ג. נא, ג ואילך.
מסעי פט, ב. צ, ד ואילך. ובכ"מ.
104) ישע"י יא, ג.

של חג הפסח, לאחרי אחרון של פסח, ולאחרי סעודת משיח שבה אכל ושתה יחד עם משיח... וא"כ, מה תובעים ממנו עוד?!

ועל זה אומרים לו, שככל שמתבגר ביום נוסף, ישנו הציזוי — שהוא גם נתינת כח — "מעלין בקודש"¹⁴³, ובפרט בבוא השבת שלאחרי אחש"פ, שבו צ"ל העלי' ("ויכולו") של כל הענינים שלפנ"ז.

וכידעו שדורשים ממנו ענינים נעלים כאלו ונותנים לו כחות וכו' — אזי תופס מה שחסר אצלו ואבד לו [שהרי גם כשמדובר אודות דרגא נעלית ביותר, הנה כיון ש"נשמה שנתת בי טהורה היא"¹⁴⁴, הרי זה ענין שישנו אצלו, אלא שזהו בהעלם, באופן של אבידה], וחוזר ובא לבקש זאת כו'.

וזהו ענינו של כ"ח ניסן — שבו מכריזים מלמעלה על כל האבידות, והרי הכרזה היא לא בקול דממה דקה, ואפילו לא בקול ע"ד הרגיל, אלא באופן של כרוז ופירסום גדול; וצריך רק שיהודי יאמר שזוהי אבידה שלו, ואז מחזירים לו זאת.

ומזה לוקחים כח על כל השנה כולה — כמדובר כמ"פ שהוראות שלוקחים מיום מסויים אינם רק על יום זה, אלא שביום זה הרי זה בגלוי ובהדגשה, ומזה לוקחים כח על כל השנה כולה — לקבץ את כל הניצוצות ששייכים אליו שהם בבחי' אבידה; וכיון ש"כאו"א חייב לומר בשבילי נברא העולם"¹⁴⁵, עליו לקבץ את כל ניצוצות הקדושה שבכל העולם.

ועד שזוכים לקיום היעוד "משם יקבצך ה' אלקיך"¹⁴⁶, באופן ש"אתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל"¹⁴⁷, ו"קהל גדול ישובו הנה"¹⁴⁸ (החל מה"קהל גדול" שבכל אחד, שהם ניצוצות הקדושה שבו, ועד ל"קהל גדול" כפשוטו), בקרוב ממש.

* * *

יח. מאמר (כעין שיחה) ד"ה ויהי ביום השמיני.

* * *

143) ברכות כח, א. וש"נ.
144) ברכת "אלקי נשמה" בברכות השחר
145) (ברכות ס, ב).
146) נצבים ל, ד.
147) ישע"י כז, יב. וראה פרש"י נצבים שם, ג.
148) ירמי' לא, ז.
145) סנהדרין לו, סע"א (במשנה).
146) נצבים ל, ד.
147) ישע"י כז, יב. וראה פרש"י נצבים שם, ג.
148) ירמי' לא, ז.

וע"ד המשל¹³⁶ מאיש כפרי שלא יעלה על דעתו להשתדך עם בת המלך, ולכן אינו זקוק כלל לאיזה הבהרה בנוגע אלי' כו', משא"כ בן המלך, שאצלו צריך להבהיר שיהי' באופן המתאים וכו'. ואם הדברים אמורים בצד ההפכי, בודאי כן הוא בצד הטוב, שהרי "מדה טובה מרובה כו"¹³⁷ — שבשעה שנמצאים בדרגא נעלית יותר אזי נדרשים ענינים נעלים יותר.

וכמבואר בכ"מ¹³⁸ שכשנמצאים בדרגא נעלית יותר אזי נוגע גם הדבר הקטן ביותר, כפי שמצינו בגמרא¹³⁹ ש"תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו" הרי זה קשור עם היפך החיים, אע"פ שבנוגע לעם הארץ הרי זה דבר טבעי שיש רבב על בגדו.

ועד"ז אמרו חז"ל¹⁴⁰ ש"שגגת תלמוד עולה זדון", אע"פ שאצל עם הארץ הרי זה ענין של שגגה (כמובא גם בתניא¹⁴¹).

ועאכ"כ בנוגע לענינים של חילול ה', שבזה יש גדרים מיוחדים, כדאיתא בגמרא¹⁴² "היכי דמי חילול השם, אמר רב, כגון אנה, אי שקילנא בישרא מטבחה ולא יהיבנא דמי לאלתר".

ולהעיר גם מהמדובר בארוכה בהתועדות שלפנ"ז¹⁴² אודות הסיפור על א' מחסידי רבינו הזקן שעמד בנסיונות שישנם בעיר הבירה ע"י ענין של גאווה — בעשותו חשבון שלהיותו חסיד של רבינו הזקן, אינו זקוק ל"עבודה" כדי שלא להתפעל מנסיון בפטרבורג!

יז. ועפ"ז מובנת גם השייכות של ענין האבידה לעלי' לרגל:

כאשר יהודי עלה לרגל, והי' אצלו הענין ד"כשם שבא לראות כך בא ליראות", הרי מוכן שאז הי' במעמד ומצב נעלה ביותר. אך לאח"ז, בבואו מירושלים לביתו, תפס שהי' צריך להיות אצלו הון עצום כו', ואין לו!... ואז הי' חוזר לירושלים ודורש מה שאיבד כו'.

אבל בשביל זה הי' צורך להמתין עד שיחזור לביתו, היינו, שיחזור לילך בעבודה מסודרת, ואז יוכל לידע מה חסר לו וכו'.

ועד"ז בעבודה הרוחנית בזמן הגלות:

ובהקדים — שיהודי יכול לטעון שהוא אוחד כבר לאחרי העבודה

תענוג שבשכל, תענוג שבמדות, תענוג שבדיבור, ועד לתענוג שבמעשה (שזהו"ע התענוג דשבת שבא לאחרי העבודה והעשי' כו').

וזהו גם מה שכיבוש יריחו הי' בשבת, כיון ששבת ענינו תענוג (כנ"ל ס"ד), וגם נעשה ע"י התקיעה בשופרות, שהרי א' הפירושים בענין השופר קשור עם ענין התענוג¹¹².

יג. וההוראה מזה בעבודת האדם:

יהודי יכול לטעון שבשלמא בנוגע למעשה ודיבור, ואפילו מחשבה, יכולים לדרוש ממנו שיהיו רק בקדושה [כמו אצל בינוני, ש"מדת הבינוני היא מדת כל אדם, ואחרי' כל אדם ימשוך"¹¹³, שכאשר נופלת לו מחשבה בלתי רצויה הרי הוא דוחה אותה מיד וכו'¹¹⁴], אבל בנוגע לכח התענוג, שיתענג רק מעניני קדושה — הרי זה ענין ששייך לכאורה רק לצדיקים (כמבואר בתניא¹¹⁵ שדוקא אצל צדיק גמור ישנו ענין הסרת הבגדים הצואים לגמרי מהרע, למאוס מאד בתענוגי עוה"ז וכו').

ועל זה אומרים לו, שיש בכחו לפעול גם על כח התענוג — כפי שהי' בכיבוש יריחו, שאע"פ שיריחו, תענוג דקליפה, היתה "סוגרת ומסוגרת .. אין יוצא ואין בא"¹¹⁶, מ"מ, כאשר יהודי הולך בתוקף של "ממלכת כהנים וגוי קדוש"¹¹⁷, ביחד עם ארון ברית ה', שהו"ע התורה, ומתוך התעוררות תשובה, שזהו"ע תקיעת שופר, כמ"ש הרמב"ם⁸² ש"רמז יש בו, כלומר עורו ישנים משינתכם .. וחזרו בתשובה כו'", אזי נעשה אצלו הענין דכיבוש יריחו, באופן ש"ותפול החומה תחתי"¹¹⁸, היינו, שחומת יריחו מתבטלת ע"י שמיעת קול השופר.

ועד"ז בנוגע לעבודה עם הזולת:

כשפוגש יהודי שכבר נפל למטה כ"כ עד שכח התענוג שלו מונח בענינים חומריים, או עכ"פ ענינים גשמיים (גם אם הם ע"פ תורה, כמו "משאו ומתנו באמונה"¹¹⁹ וכו'), אזי יכול לטעון שדי בכך שיפעל עליו בנוגע לענין המעשה, שהוא העיקר, שיעשה מעשה טוב וכו'.

ועל זה אומרים לו, שהן אמת שהמעשה הוא העיקר, ובאיזה מעמד ומצב שיהי' מחוייב הוא בכל המצוות, אפילו בעירוב תבשילין¹²⁰, אבל

(112) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נו, ד ואילך. ובכ"מ.

(117) יתרו יט, ו.

(118) יהושע שם, כ.

(119) יומא פו, א.

(120) ראה רמב"ם באגרת השמד פ"ד.

אגרת תימן ספ"א.

(113) תניא רפי"ד.

(114) שם פי"ב.

(115) שם פי"ג.

(116) יהושע ו, א.

(136) ראה ראב"ע יתרו כ, יד. וראה גם

(139) שבת קיד, א.

(140) ב"מ לג, ריש ע"ב.

(141) ספ"ל.

(142)

ת"מ חנ"א ע' 18.

(137) יומא עו, א. וש"נ.

(138) ראה גם לקו"ש חכ"ה ע' 15. ועוד.

עליו לדעת שאפשר לפעול גם על כח התענוג שלו, כי אע"פ שהוא מונח בתענוגים גשמיים רח"ל, הרי זה רק מצד "רוח הבהמה" שבו "היורדת היא למטה"¹²¹, אבל כיון שיש בו גם "רוח בני האדם העולה היא למעלה"¹²¹, הנה עי"ז שמדברים עמו בדברים היוצאים מן הלב, עם הכחות הפנימיים ועם כח התענוג, ובכח התורה ועד עם התורה עצמה, ובאופן שמעורר בעצמו את הענין ד"ממלכת כהנים וגוי קדוש", ועי"ז מעורר זאת גם אצל הזולת [שהרי אפילו בעניני לעו"ז ישנו הענין ד"חוזר וניעור"¹²², ועאכו"כ בעניני קדושה] — אזי מהפכים אותו מן הקצה אל הקצה, שיהי' לו תענוג בקדושה.

יד. ואז — "ותפול החומה תחתי", ונעשה כיבוש יריחו שהוא באופן נעלה יותר מכיבוש מצרים, שהרי ביצי"מ נאמר¹²³ "וינצלו את מצרים", שהוציאו משם את כל ניצוצות הקדושה, שלכן אסור לחזור למצרים, אבל אע"כ מבהירים מיד שמותר לפרקמטריא¹²⁴ (כמדובר לעיל¹²⁵), ואילו בנוגע ליריחו נאמר¹²⁶ "ארור האיש גוי אשר יקום ובנה את העיר הזאת (אפילו בתור עיר בארץ ישראל) בבכורו ייסדנה וגו'", היינו, שנעשה חורבן לגמרי מכל העינים הבלתי רצויים.

וכך כובשים את יריחו, שהיא מנעולה של ארץ כנען, ועושים ממנה מנעולה של ארץ ישראל — "ארץ אשר גוי עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"¹²⁷, עם כל המעלות של יריחו, כדאיתא בגמרא¹²⁸ ששם שמעו מה שנעשה בביהמ"ק וכו'.

וכללות העבודה נעשית באופן של תענוג — לא רק נח"ר נברא, אלא גם נח"ר בורא (כמבואר בהמשך וככה¹²⁹), ועד שבאים לזמן שבו יהיו "מעדנים מצויין כעפר", ו"מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"¹³⁰, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

* * *

טו. הענין השני שישנו בכ"ח ניסן הוא — שבו היו מכריזים על האבידות שחייבים להכריז עליהם:

(121) קהלת ג, כא.
 (122) ראה אנציק' תלמודית (כרך יג)
 יערכו ע' כג ואילך). וש"נ.
 (123) בא יב, לו.
 (124) רמב"ם ה' מלכים פ"ה ה"ח.
 (125) ד"ה וככה די"א ניסן פ"ו (לעיל ע'
 (...). וש"נ.
 (126) יהושע שם, כו.
 (127) עקב יא, יב.
 (128) ראה תמיד ל, ב. וש"נ.
 (129) תרל"ז פי"ב ואילך (סה"מ תרל"ז
 ח"ב ע' תיב ואילך).
 (130) ישע"י יא, ט. וראה רמב"ם שבעה
 .108

איתא במשנה¹³¹ "עד מתי חייב להכריז . . שלש רגלים, ואחר הרגל האחרון שבעה ימים, כדי שילך (כל אחד) לביתו שלשה (משישמע ההכרזה, וידע אם אבד לו כלום, ואם יבין שאבד), ויחזור שלשה, ויכריז יום אחד".

וההסברה בזה בפשטות — שכאשר היו עולים לרגל לירושלים, הנה מצד טלטול הדרכים היו יכולים לאבד חפצים. וכן בהיותם בירושלים, הנה אע"פ ש"לא אמר אדם לחבירו צר לי המקום שאלין בירושלים"¹³², הרי לא הי' הכל באופן מסודר וכו', ולכן היו יכולים לאבד חפצים. ובגלל זה הוצרכו להכריז אחר הרגל אודות כל האבידות. אלא שתחילה יש להמתין עד שיחזור כל אחד לביתו, שהרי עד אז אינו יודע אם איבד משהו, שהרי יתכן שחפץ זה נמצא בביתו ומעולם לא נאבד, ולכן הי' זמן ההכרזה עד "אחר הרגל האחרון שבעה ימים, כדי שילך לביתו שלשה, ויחזור שלשה ויכריז יום אחד".

וכיון שהיום האחרון של הרגל הוא שביעי של פסח [שהרי במשנה מדובר אודות מי שדר בארץ ישראל (שרק אז שייך לומר "ילך לביתו שלשה ויחזור שלשה"), ששם חוגגים יום אחד יו"ט], שחל בכ"א ניסן, נמצא ש"שבעה ימים אחר הרגל" הוא כ"ח ניסן.

טז. אך עדיין צריך ביאור מהו הקשר בין ענין העלי' לרגל לענין האבידה בפנימיות העינים — דלכאורה, האפשרות לאבידה מצד טלטול הדרכים היא בכל דרך, ללא נפק"מ להיכן הולכים, וא"כ, מהי השייכות לעלי' לרגל דוקא, שענינה "כשם"¹³³ שבא לראות כך בא לראות"? !
 ויובן בהקדם המבואר בחסידות טעם אמירת תחנון לאחרי שמו"ע¹³⁴, וכן טעם אמירת "סלח לנו" בשמו"ע¹³⁵ — דלכאורה ממה-נפשך: אם יש ענין של עבירה, הי' צריך להתוודות לפני התפלה, ואם אין ענין של עבירה, למה צריך להתוודות עכשיו?

ומבואר בזה, שיתכן שגם לפני"ז יש לו עוונות, אלא שלא הרגיש בהם, ודוקא בשמו"ע או לאחרי שמו"ע אזי מרגיש בהם, או יתירה מזה, שאמנם לפני"ז לא היו לו עוונות, אבל שבשעה שמתעלה לדרגא נעלית יותר, הנה גם עינים שלגבי דרגתו הקודמת לא נחשבו לחטא ועון, נחשבים עתה לחטא ועון.

(131) ב"מ כח, א (ובפרש"י).
 (132) אבות פ"ה מ"ה.
 (133) חגיגה ב, א. וש"נ.
 (134) ראה סה"מ תרנ"ט ע' קנו. תש"ד ע'
 .99 ועוד.
 (135) ראה תו"א וארא נה, ד. מג"א צה,
 סע"ג. בהוספות תשא קיא, סע"ג ואילך.
 לקו"ת בהעלותך ל, ב. ובכ"מ.